

A nyomdaipar jövője a mi kezünkben – is – van

Szilágyi Judit

A folyamatos kommunikációs robbanás, a gyártási technológiák modernizálása, az egyre kiemeltebb klímavédelmi törekvések a nyomdaipart az innovatív, fejlődőképes iparágak egyik vezetőjévé tették. A papírral kapcsolatos tévhiteket és mítoszokat lassan sikerül eloszlatni, egyre többen elismerik, megértik, hogy a papír, mint médiafelület a fenntartható körforgás szerves része. A nyomda modern, környezettudatos munkahely lett.

Sajnálatos módon mégis kevés fiatal választja a nyomdászszakmát, amikor pályaválasztás elé kerülnek. Az ő ösztönzésükre, pályakezdésük könnyítésére a Nyomda- és Papíripari Szövetség átfogó projekttervet dolgozott ki, melynek megvalósítását meg is kezdte.

A 2020-ban megváltozott szakképzési törvényben a szakemberek megfogalmazták azokat az irányelveket, melyek az oktatást és az üzemi gyakorlatot közelebb hozzák egymáshoz. Az iskolák és a diákok is érdekeltté váltak, hogy a szakmai gyakorlati képzést a nyomdai üzemekben kapják meg, így megismerve a legújabb technológiákat, trendeket. A feladatunk „egyszerű”, legyenek diákok, akik nyomdászok szeretnének lenni...

Az új törvény szerint a 8. osztályos diákok szakirányokat választhatnak. Az igen jól hangzó „kreatív ágazat”-ba sorolták a nyomdászatot, mely felkelti a pályaválasztás előtt álló diákok és szüleik figyelmét, ez jól látszik az elmúlt másfél év beiskolázási adatain is. Azonban a kreatív ágazat több szakmát is magába foglal, a középiskolai oktatást megkezdő 9. osztályosok a nyomdászat mellett a dekoratőr, divat-, jelmez- és díszlettervező, fotográfus, grafikus és egyéb szakmákkal ismerkednek meg. A konkrét szakmaválasztás a 10. osztály végén történik, így, aki a nyomdászatot választja, a 11., a 12. és a technikus 13. évet tölti nyomdában szakmai gyakorlaton, úgynevezett duális képzésben.



A kitűzött cél, hogy minél több, kreatív ágazatban tanuló 10. osztályos diák válassza a nyomdászatot. Akár az egész osztály is...

Szövetségünk október elején közös gondolkodásra hívta a magyarországi, nyomdászszakmát oktató Szakképzési Centrumokat. Az egész napos megbeszélésnek a Békéscsabai Szakképzési Centrum Nyomdaipari Tudás- és Képzőközpontja adott otthont. A Budapestről, Győrből, Kecskemétről érkező főigazgatók, igazgatók, kancellárok megismerték a 2021 őszt átadott, a legmodernebb technológiákkal felszerelt tannyomdát. Az országban egyedülálló tannyomdában az összes olyan eszköz és tudás megtalálható, amit a szakképzési törvény a képzési kimeneti követelményben (kkk) a nyomdász tanulóknak előír.

A Centrumok vezetői egyetértettek abban, hogy a Tudásközpont az a hely, az a környezet, ahová érdemes elvinni a 10. osztályos, szakmaválasztás előtt álló diákokat. A többnapos workshopok megtervezését, megtartását a békéscsabai Centrum oktatói örömmel vállalták, szívesen megosztják tudásukat más iskolák diákjaival is. Az iskolához tartozó, felújított kollégiumban a látogatók elszállásolása és ellátása is megoldott. A tanításon kívüli szabad idő jó alkalom a város felfedezésére, kulturális sétákra, ebben is szívesen adnak ötleteket a békéscsabai oktatók.

Lehetőség szerint minden, jelenleg 10. osztályos kreatív ágazatban tanuló diákot szeretnénk kétnapos szakmai programra elvinni, és ezt a



gyakorlatot minden évben megismételnénk, az akkor 10. osztályosokkal.

A későbbiekben ötnapos projekteket is szeretnénk elindítani, ez már beépíthető a tantervekbe is, a tömbösített oktatás keretében. „Pilot” jelleggel tíz diáknak már szervezzük ezt a programot 2022 májusára.

A megbeszélésen szintén részt vevő Nyomtatott Kommunikációért Alapítvány vállalta, segít előteremteni a szakmai kirándulások költségét, ehhez a nyomdák anyagi felajánlásait szívesen fogadja befizetések formájában. A támogatási összegeket a Budapest Banknál vezetett 10101535-42716000-01004001 számlaszámra várja az Alapítvány.

Az októberi megbeszélésen elhangzottakról a Centrumok képviselői, a Szövetség és az Alapít-

vány elköteleződésük jeléül és az érdemi munka megkezdéséhez szándéknyilatkozatot írtak alá.

Iparágunk krónikus munkaerőhiánnyal küzd, ám a frissen végzett, fiatal nyomdász szakemberek nem mindig tudják és akarják a helyeket betölteni. Sokan közülük a végzés pillanatában pályaelhagyókká válnak, pedig a nyomdák tárt karokkal várják őket.

A Nyomda- és Papíripari Szövetség az ő „pályán tartásuk” támogatására hozta létre a novemberben elindult MENTOR PROGRAM-ot. Jelenleg 19 jelentkező diákot mentorálnak cégek, de folyamatosan várunk még további végzős nyomdász hallgatókat, akár a felsőfokú oktatásból is. Jelentkezés: oktatas@fedprint.hu.

Abból indultunk ki, hogy (a még régi rendszerben tanulóknak) az iskola csupán ismeretanyagot ad át, ténylegesen nem tudja a diákokat felkészíteni a valós munkára, egy adott csapatban való együttműködésre, sok esetben a képzés éve alatt a diákok egyáltalán nem is dolgoznak nyomdában. A mentorprogram célja, hogy a fiatal, kezdő munkaerőt szívesen alkalmazó nyomdák kapcsolatba tudjanak lépni a közvetlen a végzés előtt álló nyomdász tanulókkal.

A program lehetőséget ad, hogy a mentoráltak (diákok) megismerjék a jövőbeni munkahelyüket. Kialakuljon közöttük a jó kapcsolat, hiszen belépés előtt nem ismerik a csapatot, a céget, és a vállalati kultúrát sem. Ha mindez már a mun-





kába állás előtt, még „nem élesben” megtörténik, és valóban kialakul a kötődés, akkor számítani lehet arra, hogy örömmel és nem szorongással várják végzés után a munkába állást.

A későbbi sikeres pályakezdést az is segíti, ha a diák átlátja az adott nyomdában működő folyamatokat, kapcsolódásokat, az egyes munkafázisok történéseit. Ajánlott, hogy a diák minden fontosabb területen eltöltjön némi időt, képes legyen a jövőbeni saját területét elhelyezni a nagy egészben. Az első munkahely komoly frusztráció lehet a pályakezdők számára, ebben tudjuk a mentoráltakat segíteni, reményeink szerint átsegíteni őket a nyomdák munkaerőpiacára.

Kutatások kimutatták, hogy a mai fiatalok mit várnak a jövőbeni munkahelyüktől. Jó csapatot, motiváló feladatokat, támogatást a fejlődéshez, ám az anyagi szempontok is döntőek lehetnek. A mentor programban részt vevő diákok a mentor cégektől havonta anyagi támogatást is kapnak, ezzel is ösztönözve őket a nyomda életében való részvételre.

A megvalósult programokról természetesen széles körben fogjuk tájékoztatni az ipar szereplőit és a széles nyilvánosságot. Elérhetőség: bit.ly/3E7atS6

